

ZET DE ZORGVERLENER OP 1!

Geachte leden van de programmacommissie,

De komende jaren wordt onze samenleving geconfronteerd met een snelgroeiende zorgkloof. De zorgvraag stijgt exponentieel door vergrijzing en meer mogelijkheden voor behandeling, terwijl het tekort aan zorgprofessionals oploopt tot naar verwachting 266.000 in 2034. Vooral in het verpleegkundig domein zijn de tekorten nijpend, met ruim 70% van het tekort geconcentreerd in deze beroepsgroep. **De gevolgen van deze schaarste zijn nu al elke dag merkbaar in de praktijk.**

Onze leden, verpleegkundigen, verzorgenden en verpleegkundig specialisten in alle sectoren van de zorg, krijgen steeds grotere verantwoordelijkheid met zwaardere zorg, terwijl ze door het tekort aan collega's niet meer altijd kunnen instaan voor de kwaliteit van zorg. Tegelijkertijd zetten zorgorganisaties vanwege de krapte veel in op kortetermijnoplossingen, met de inhuur van zzp-ers of mensen met onvoldoende kwalificaties of ervaring. Zonder een gedegen aanpak leidt dit tot nog meer druk op de kwaliteit én op zorgverleners.

Wij roepen u op om in uw verkiezingsprogramma's stevige, structurele keuzes te maken. Zorg en welzijn moeten anders worden ingericht: Met meer focus op de kwaliteit van leven, het voorkomen van zorg, het bieden van passende zorg, en aandacht voor de meest kwetsbaren in de samenleving. Daarvoor hebben professionals de ruimte, erkenning en middelen nodig. Juist op die middelen is de afgelopen jaren fors bezuinigd. **Investerings zijn cruciaal.**

De krapte op de arbeidsmarkt raakt ook andere essentiële beroepen zoals het onderwijs, de politie, defensie en techniek. **We pleiten voor een nationale arbeidsmarktstrategie voor essentiële beroepen.** Deze beroepen zijn noodzakelijk voor een sterke samenleving.

Vanuit het perspectief van de zorgverleners doen we zes voorstellen voor sterkere zorg en een aantrekkelijke loopbaan:

1. **Maak de keuze voor een loopbaan in de zorg aantrekkelijk:** Schaf het les- en collegegeld af voor studenten die in de zorg blijven werken. Dat helpt om meer mensen te laten kiezen voor een zorgopleiding. De instroom loopt nu hard terug, bij verzorgenden zelfs met 50% in de afgelopen vijf jaar. Zorg ook voor meer werving op scholen en spreek nieuwe doelgroepen aan. Houd scherper toezicht op de kwaliteit van stages en de betaling conform de cao's, en zorg dat stages een ontwikkelplek zijn, geen invulling van roostertekorten. Behoud het Stagefonds voor de zorg.
2. **Investeer in vervolgopleidingen:** Nu is jaarlijks naar schatting €1,3 miljard beschikbaar voor vervolgopleidingen in het ziekenhuis. Ruim €1 miljard hiervan is beschikbaar voor de medisch specialisten. Dat betekent dat 77% van het opleidingsbudget gaat naar slechts 18% van het ziekenhuispersoneel. Ook buiten het ziekenhuis willen zorgverleners zich ontwikkelen en doorgroeien. Investeer daarom óók in vervolgopleidingen buiten het ziekenhuis. En maak daarmee ook de keuze voor zij-instroom aantrekkelijker.
3. **Investeer structureel in bij- en nascholing:** Investeer in bij- en nascholing op het gebied van digitalisering, preventie en passende zorg. Voor het ziekenhuis is jaarlijks ruim €200 miljoen beschikbaar, in de rest van de sector zijn middelen beperkt. Terwijl meeste zorg buiten het ziekenhuis terecht komt. Zorg structureel voor voldoende middelen voor deze onmisbare sector, en zorg dat deze ook echt terechtkomen bij zorgverleners.
4. **Dicht de loonkloof:** vooral de beloning van verzorgenden en verpleegkundigen blijft structureel achter in vergelijking met andere sectoren (6-9%). Stuur aan op een

gezamenlijke aanpak van sociale partners en rijk om de loonkloof – gefaseerd - te dichten.

5. **Zorg voor een goede werkomgeving.** Creëer een werkomgeving die zorgverleners in staat stelt hun werk goed te doen. Dit vraagt om goed werkgeverschap, een veilige werkomgeving en stevige professionele zeggenschap. In veel organisaties mankeert het daar nogal eens aan. Stimuleer zorgorganisaties via een landelijk programma om hun eigen aanpak te versterken en van elkaar te leren. Combineer dit met concrete verbeterafspraken, bijvoorbeeld via toezicht en zorginkoop, gericht op thema's als minder verzuim en meer werkgeluk.
6. **Draag bij aan meer tijd voor zorg:** blijf inzetten op het terugdringen van registratielasten, onder andere door betere digitale gegevensuitwisseling. Ontwikkel landelijke kaders en richtlijnen voor elektronische cliënt- en patiëntendossiers, voor betere gegevensuitwisseling.

Verzorgenden IG, verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten van vandaag en morgen hebben recht op een systeem waarin zij zorg kunnen verlenen met voldoening, vertrouwen en perspectief. V&VN vraagt u dringend om bovenstaande punten structureel te verankeren in uw verkiezingsprogramma. Alleen zo houden we zorg en welzijn beschikbaar, bereikbaar en menselijk – voor iedereen. Uiteraard zijn we bereid om onze voorstellen verder toe te lichten. U kunt hiervoor contact opnemen met Francis Bolle (06-10905197 / f.bolle@venvn.nl)

Met vriendelijke groet,

Bianca Buurman
Voorzitter V&VN